

Komiti ya Tshebetso ya Lekgotla la Naha la Diprofinsi ya Ditlahiso tsa Ditho le tsa Ketsamelao tsa Diprofinsi e lekola Dibili tsa nakwana ho tswa dithong tsa NCOP le tsa dintlo tsa ketsamelao tsa diprofinsi ka boinotshi.

Ditlitlebo di ka nna tsa hlahiswa ka Palamenteng mme tsa lebiswa komiting e amehang e sebetsanang le ditaba tse boletseng lengolong la tletlebo.

Dikomiti tsa Kahare

Seboka sa Naha se na le dikomiti tse mmalwa tse sebetsanang le dintho tse amang tsamaiso ya Palamente. Dikomiti tse hangata di na le Ditho tsa Palamente tse kgolo . Komiti ya Melawana le dikomiti tse tlasa yona e sebetsana le melawana ya Ntlo, ditekanyetso tsa ditjhelete tsa Ntlo, tshehetso ya Ditho, ditokisetso tsa kahare, le matla le ditshwanelo tsa ditho. Dikomiti tsa Kahare tse ding ke Komiti ya Lenaneo e hlophisang mosebetsi wa Seboka, Komiti ya Kgalemo, le Komiti ya Baduladitulo.

Lekgotla la Naha la Diprofinsi le na le Dikomiti tsa lona tsa lapeng. Komiti ya Melawana le dikomiti tse tlasa yona di sebetsana le melawana ya NCOP, dikabotekanyetso tsa ditjhelete tsa NCOP, ditshwanelo tsa palamenteng, ditokisetso tsa kahare, dikamano tsa matjhaba le melao e rometseng ho yona. Komiti ya Lenaneo e hlophisa mosebetsi wa NCOP mme Komiti ya Badusetulo e kgotlaletsa ditshebetso tsa Dikomiti le dikopano tse ding tsa NCOP.

Dikomiti tsa Nakwana

Palamente kapa e nngwe ya Dintlo tsa yona e ka thonya Komiti ya nakwana ha mosebetsi o ikgethileng o tlameha ho etswa. Ha mosebetsi o fedile, ebe Komiti e ya qhalana.

Dikomiti tsa Kopanelo

Seboka sa Naha le Lekgotla la Naha la Diprofinsi mmoho di thonya dikomiti tsa kopanelo tse mmalwa, mohlala, Komiti ya Tjhebotjha ya Molaotseo.

Komiti ya Kopanelo e Ikemetseng ho tsa Bohlwela le Komiti ya Kopanelo e Ikemetseng ho tsa Tshireletso ke Dikomiti tsa molao. Sena se bolela hore di thehilwe ka Molaotseo kapa ke Molao wa Palamente, esitana le ho ya ka melawana ya Palamente.

Dikomiti di na le seabo sa bohlokwa tsamaisong ya ho aha demokerasi le ho kenyelletsa setjhaba tsamaisong le ditshebetsong tsa Palamente.

Phamfolete ena e fumaneha ka dipuo tsohle tsa Afrika Borwa.

PARLIAMENT
OF THE REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

Produced by the Public Education Office • Parliamentary Communication Services • INSPIRED BY PEOPLE
www.parliament.gov.za • P.O. Box 15, Cape Town, 8000 • Telephone: (021) 403 3341 • Facsimile: (021) 403 3303

PARLIAMENT
OF THE REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

Sesotho

Dikomiti tsa Palamente
Dikomiti tsa Palamente

SEABO LE DITSHEBETSO TSA DIKOMITI TSA PALAMENTE

Dintlo tse pedi tsa Palamenteng, e leng tsa Seboka sa Naha le Lekgotla la Naha la Diprofensi, di etsa mesebetsi ya tsona dikopanong tsa ditherisano (moo Ditho tsa ntlo di kopanang mmoho teng jwaloka sehlopha), le Dikomiting (dihlotshwana tse nyenyane tsa Ditho).

Ho sebetsa Dikomiting ho dumella Palamente ho:

- Eketsa bongata ba mosebetsi o ka etswang
- Netefatsa hore ho ka ngangisanwa ka dintlha ka botlalo ho feta dikopanong tsa ditherisano
- Eketsa boemo ba ho ba le seabo ba Ditho tsa Palamente (MPs) dipuisanong.
- Thusa Ditho tsa Palamente ho ntshetsa pele boqheteke le tsebo e tebileng ya mosebeti wa komiti e itseng
- Fana ka monyetla ho setjhaba ho hlahisa maikutlo ho Ditho tsa Palamente ka ho otloloha, e leng ntho e sa kgonahaleng kopanong ya ditherisano ya Palamente.
- Fana ka monyetla bakeng sa Palamente ho mamela bopaki le ho bokella tlhahisoleseding mabapi le mosebetsi wa Komiti e itseng

Dikomiti, ka kakaretso, di na le palo ya baemedi ho ya ka mekgatlo ya dipolitiki e ka Palamenteng. Dikopano tsa dikomiti di buletswe setjhaba, empa di ka kwalwa haeba ho na le lebaka la bohlokwa la ho etsa jwalo.

Dikomiti tse fapaneng di na le o le mong kapa e mengata ya mesebetsi e latelang:

- Di hlwaya le ho bea leihlo mosebetsi le dikabotekanyetso tsa ditjhelete tsa mafapha a mmuso wa naha le hore ba be le boikarabelo.
- Ba lekola le ho fetola Dibili, mme ba ka sibolla Dibili
- Ba lekola ditlhahiso tsa poraevete le ditletlebo tse ikgethang tsa ditho le tsa makgotla a ketsamelao a diprovensi.
- Ba lekola ditumellano tsa matjhaba
- Ba hlahloba dikarolo tse itseng tsa bophelo ba setjhaba kapa dintho tse amang setjhaba
- Ba shebana le ditaba tsa ka hare ho palamente

Dikomiti di na le matla a ho bitsa motho ofe kapa ofe ho tla hlaha ka pela tsona, ho fana ka bopaki le ho hlahisa ditokomane. Di ka kopa hore motho ofe kapa ofe kapa institjushine efe kapa efe e ba tlalehele. Dikomiti di ka amohela ditletlebo, ditlhahiso kapa dinyehelo ho tswa setjhabeng. Komiti ka nngwe e etelletswe pele ke Modulasetulo.

Dikomiti tsa Palamente

DIKOMITI TSE FAPANENG TSA PALAMENTE

Dikomiti tsa Dipotefolio

Ntlo ya Seboka sa Naha(NA) e thonya ho tswa dithong tsa yona palo e itseng ya Dikomiti tsa Potefolio ho bea leihlo mosebetsi wa mafapha a fapaneng a mmuso wa naha.

Seabo sa Dikomiti tsa Potefolio ke ho:

- Lekola Dibili,
- Sebetsana le divoutu tsa dikabotekanyetso tsa ditjhelete tsa mafapha,
- Be a leihlo mosebetsi wa lefapha leo ba nang le boikarabelo ho lona, le ho batlisisa le ho etsa dikgothaletso ka ntho efe kapa efe ya lefapha, ho kenyelletsa popeho, mosebetsi le leano.

Mosebetsi wa Dikomiti ha o felle mmusong feela. Di ka etsa diphuputso ka ntho efe kapa efe e amang setjhaba e welang tlasa tikoloho ya bona ya boikarabelo. Ho na le Komiti ya Potefolio bakeng sa Lefapha la Tsamaiso la naha ka leng le mafapha a mmuso a tsamaelanang le lona.

Dikomiti tsa Tshebetso

Lekgotla la Naha la Diprofensi (NCOP) le thonya ho tswa dithong tsa lona tsa nako tsohle Dikomiti tsa Tshebetso tse mmalwa ho bea leihlo mosebetsi wa mafapha a fapaneng a naha le ho sebetsanan le Dibili.

Ka lebaka la hore ho ditho tse 90 tsa NCOP tse 45 ke baemedi ba nako tsohle ha ho bapiswa le ditho tse 400 tsa Seboka sa Naha, Dikomiti tsa Tshebetso di bea leihlo mosebetsi wa mafapha a mmuso wa naha a fetang nngwe ka palo.

Dikomiti tse Lekolang Tshebediso ya Dikhampani tsa Mmuso

Komiti e Kgethilweng ya Seboka sa Naha ya Tekolo ya Dikhampani tsa Mmuso e sebetsa jwalo ka modisa wa Palamente bakeng sa kamoo tjhelete ya lekgetho e sebediswang ka teng ke Lekgotla la Phethahatso. Selemo se seng le se seng Mohlahlobi Kakaretso wa Ditjhelete o hlahisa tlaleho ka dibuka le tshebediso ya ditjhelete ya mafapha a mmuso a fapaneng le diinstitjushini tsa Mmuso.

Dihlooho tsa mafapha a mmuso le diinstitjushini hangata di bitswa ke komiti ena ho tlaleha le ho nka boikarabelo tshebedisong ya ditjhelete. Komiti e ka kgothaletsa hore Seboka sa Naha se nke mehato ya tokiso haeba ho hlokeha.

Ditlhahiso tsa Molao tsa Ditho le Dikomiti tsa Ditletlebo

Dibili tsa Nakwana di kenngwa ke Ditho tsa Seboka sa Naha ka boinotshi. Dibili tsena di lekolwa ke Komiti e Ikemetseng ya Seboka sa Naha mabapi le Ditlhahiso tsa Molao tsa Poraevele le Ditletlebo tse Ikgethang tsa Ditho. Haeba Komiti e dumellana le motheo wa Bili ya nakwana, Bili e tla hlophiswa mme e sebetswe ka Palamenteng.